

[ukr/news/poslednie-goda-uroven-korrupsii-ukraine-1428572826.html](http://ukr/news/poslednie-goda-uroven-korrupsii-ukraine-1428572826.html) (дата звернення: 09.04.2017).

2. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник/ Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2015. 680 с.

3. Кримінальне право (Особлива частина). Т. 1: підручник/за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. Луганськ: Елтон-2, 2012. 780 с.

4. Олійник П. В. Предмет злочинів проти власності: поняття, види, кримінально-правове значення: монографія/Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Харків: Право, 2011. 208 с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Т. 2: Особлива частина/Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 5-те вид., допов. Харків: Право, 2013. 1040 с.

6. Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві: монографія. Харків: Право, 2016. 256 с.

*Одержано 24.04.2017*

\*

УДК 343.35:65.012.8

**Юлія Валеріївна Богдан,**

*аспірант кафедри конституційного та міжнародного права  
Національної академії внутрішніх справ*

## **ПРАВО ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ОСІБ, ЯКІ ВЧИНILI КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ**

На виконання рекомендації за результатами 1-го та 2-го спільних раундів Групи країн проти корупції (GRECO) було запроваджено Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення (далі – Реєстр). Рекомендації GRECO зводилися до наступного:

– посилити координацію між правоохоронними органами, що проводять розслідування корупційних діянь, покращити процедуру зведення, аналізу та поширення комплексної статистики щодо справ про корупцію та інформації про результати таких справ;

– створення в системі правоохоронних органів об'єднаної бази з корупційних та інших правопорушень, пов'язаних з корупцією;

– запровадити статистику застосування дисциплінарних заходів та стягнень до службовців у сфері публічного управління.

Як вказує Міністерство юстиції, метою функціонування Реєстру є забезпечення єдиного обліку осіб, які вчинили корупційні правопорушення та забезпечення проведення спеціальних перевірок відомостей про осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування [1].

Ми згодні з тим, що Реєстр є якісною базою даних про осіб, які вчинили корупційні правопорушення. Наявність відомостей про даних осіб полегшує роботу правоохоронних органів, прискорює процедуру спеціальної перевірки та дозволяє виявляти серед претендентів на посади в органах державної влади чи місцевого самоврядування тих, які вже вчиняли корупційні правопорушення. Але, головним є стримуючий фактор Реєстру для державних службовців, що дозволяє підвищити доброчесність поведінки публічних службовців.

Відповідно до ст. 59 закону України «Про запобігання корупції» у відкритому для безоплатного цілодобового доступу є такі відомості про фізичну або юридичну особу, яку притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення:

- 1) прізвище, ім'я, по батькові (для ЮО – назва);
- 2) місце роботи, посада на час вчинення правопорушення (для ЮО – юридична адреса, код в Єдиному державному реєстрі ЮО та ФОП);
- 3) склад корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- 4) вид покарання чи стягнення (для ЮО – вид застосованих заходів кримінально-правового характеру);
- 5) спосіб вчинення дисциплінарного корупційного проступку;
- 6) вид дисциплінарного стягнення [2].

В цьому контексті виникають дуже серйозні спори з приводу суб'єктів на яких поширюється дія статті 59 закону України «Про запобігання корупції». Дослідивши Реєстр, було встановлено, що існує 246 записів за фактом вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 172-3 КУпАП («Пропозиція або надання неправомірної вигоди»), 69 запис про вчинення

особою злочину, передбаченого ст. 369 КК України («Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі»).

Доцільно відмітити те, що більшість осіб, які вчинили вказані правопорушення, були включені до Реєстру на підставі п. 4 ч. 1 ст. 4 закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», який втратив чинність. Дійсно, за даним законом до суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення були віднесені фізичні особи – у разі одержання від них особами, зазначеними у п. 1–4 ч. 1 ст. 4, або за участю цих осіб іншими особами неправомірної вигоди.

Натомість закон України «Про запобігання корупції» чітко вказує, що такі фізичні особи не є суб'єктами, на яких поширюється дія закону України «Про запобігання корупції» (ст. 4), але інформація про таких осіб продовжує знаходитися в відкритому та безоплатному цілодобовому доступі.

Крім того, ст. 172-3 КУпАП була виключена на підставі закону України № 221-VII від 18.04.2013 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією».

Тому, проблемою є законодавча прогалина у визначені порядку виключення відомостей про ФО/ЮО, яку притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, із відкритого доступу. На нашу думку, термін дії запису в Реєстрі, який є у відкритому доступі, повинен складати від 1 до 5 років. Ми це пов'язуємо із терміном дії такого покарання чи стягнення як позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (ст. 30 КУпАП, ст. 55 КК України).

Іншою проблемою Реєстру є зазначення дати та номеру судового рішення, що є порушення вимог ст. 59 закону України «Про запобігання корупції». З урахуванням того, що Реєстр містить дані, які ідентифікують особу, то це призводить до невиконання вимог ст. 7 закону України «Про доступ до судових рішень», в якій вказано, що у текстах судових рішень, що відкриті для загального доступу через оприлюднення на офіційному веб-порталі судової влади або офіційне опублікування, не можуть

бути розголошені відомості, що дають можливість ідентифікувати фізичну особу. Натомість, здійснивши порівняльний аналіз Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення та Єдиного реєстру судових рішень, можна легко ідентифікувати фізичну особу в конкретному судовому провадженні.

*Висновок.* Дійсно, Реєстр є профілактичним засобом для державних службовців. Але, для реалізації принципу справедливості необхідно вдосконалити порядок ведення Реєстру, а також законодавчі акти, які регулюють протидію корупції. Прикладом цього може слугувати необхідність розширення складів злочинів, які є корупційними (примітка ст. 45 КК України). Стосовно Реєстру, то слід додати, що останній повинен мати більше інформаційно-аналітичний характер для належного забезпечення діяльності правоохоронної системи, органів державної влади чи місцевого самоврядування, які проводять спеціальну перевірку відомостей про осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

Звісно, подальшого наукового дослідження потребує встановлення відповідності між Конституцією України, рядом нормативно-правових актів (наприклад, законом України «Про інформацію» тощо) та статтею 59 закону України «Про запобігання корупції» стосовно відкритого, цілодобового доступу до конкретних відомостей про фізично особу і юридичну особу.

#### **Список бібліографічних посилань**

1. Порядок надання відомостей з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення // Міністерство юстиції України: офіц. сайт. URL: <http://old.minjust.gov.ua/38780> (дата звернення: 27.04.2017).

2. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.

*Одержано 28.04.2017*

★